

แนวปฏิบัติในเรื่อง การประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงภายในองค์กร

1. การประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร

1.1 สหกรณ์จะดำเนินการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร อย่างสม่ำเสมอปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ทราบถึงความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรอยู่ในส่วนใดบ้าง โดยในการประเมินและบริหารความเสี่ยงดังกล่าว สหกรณ์ได้กำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรของสหกรณ์ โดยพิจารณาตามหลักการและปัจจัย ดังนี้

1) ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า ให้พิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงของลูกค้าทั้งหมดภายในองค์กร ตามปัจจัยความเสี่ยงที่กำหนดในประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยพิจารณาว่าลูกค้าทั้งหมดของสหกรณ์ มีความเสี่ยงฯ ในภาพรวมอย่างไร

2) ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ ให้พิจารณาจากสถานที่ตั้ง สาขา พื้นที่ให้บริการหรือแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กร ซึ่งอยู่ในพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์หรือประเทศในข้อใดข้อหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดความเสี่ยงสูงตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง พื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูง ที่ต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นและใช้มาตรการตอบโต้ อาจส่งผลให้สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงขึ้นหรือไม่

3) ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ตามปัจจัยความเสี่ยงที่กำหนดในประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง โดยพิจารณาว่า ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ลักษณะการทำธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีความเสี่ยงฯ ในภาพรวมอย่างไร

4) สหกรณ์ถือเอาผลกระทบและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการมาประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรด้วย

5) สหกรณ์จะนำผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติ (NRA) ที่สำนักงาน ป.ง. จัดทำขึ้นมาพิจารณาประกอบด้วย

1.2 สหกรณ์จะนำผลการประเมินตามข้อ 1.1 มาพิจารณากำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว และดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร เสนอคณะกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงเพื่อทราบ

1.3 สหกรณ์จะปรับปรุงผลการประเมินความเสี่ยงฯ ให้เป็นปัจจุบัน ก่อนการจัดทำรายงานการประเมินความเสี่ยงประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรในแต่ละปี

ดังนั้น สหกรณ์จะดำเนินการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กร ดังนี้

1. ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า (ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว)

หลักเกณฑ์การพิจารณา

1) หากสหกรณ์ มีลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวที่มีระดับความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ML/TPF) อยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ มีจำนวนทั้งหมดมากกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนลูกค้าทั้งหมดของสหกรณ์ ให้พิจารณาว่าปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้าของสหกรณ์ **มีความเสี่ยงต่ำ**

ตัวอย่างเช่น

(1) ตัวอย่างกรณีที่ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับลูกค้า **มีความเสี่ยงต่ำ**

ประเภท	ระดับความเสี่ยงด้าน ML/TPF				สรุปผลความเสี่ยง
	จำนวนทั้งหมด (คน) (ร้อยละ)	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
1. ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ (เช่น สมาชิก, สหกรณ์อื่น)	100 (100%)	5 (5%)	10 (10%)	85 (85%)	ต่ำ
2. ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (เช่น ผู้รับผลประโยชน์กรณีสมาชิกของสหกรณ์ถึงแก่กรรม, ผู้ที่มาทำธุรกรรมแทนสมาชิกโดยไม่ได้มีการมอบฉันทะหรือมอบอำนาจ)	50 (100%)	-	-	50 (100%)	ต่ำ
รวมทั้งสิ้น	150 (100%)	5 (3.33%)	10 (6.67%)	135 (90%)	ต่ำ

2) หากสหกรณ์ มีลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจและลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราวที่มีระดับความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง (ML/TPF) อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง มีจำนวนทั้งหมดมากกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนลูกค้าทั้งหมดของสหกรณ์ ให้พิจารณาว่าปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้าของสหกรณ์ **มีความเสี่ยงสูง**

ตัวอย่างเช่น

(1) ตัวอย่างกรณีที่ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับลูกค้า **มีความเสี่ยงสูง**

ประเภท	ระดับความเสี่ยงด้าน ML/TPF				สรุปผลความเสี่ยง
	จำนวนทั้งหมด (คน) (ร้อยละ)	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
1. ลูกค้าที่สร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจ (สมาชิก, สหกรณ์อื่น)	100 (100%)	30 (30%)	5 (5%)	65 (65%)	สูง
2. ลูกค้าที่ทำธุรกรรมเป็นครั้งคราว (เช่น ผู้รับผลประโยชน์กรณีสมาชิกของสหกรณ์ถึงแก่กรรม, ผู้ที่มาทำธุรกรรมแทนสมาชิกโดยไม่ได้มีการมอบฉันทะหรือมอบอำนาจ)	50 (100%)	15 (30%)	5 (10%)	30 (60%)	สูง
รวมทั้งสิ้น	150 (100%)	45 (30%)	10 (6.67%)	95 (63.33%)	สูง

หมายเหตุ ผลการประเมินความเสี่ยงของลูกค้าสหกรณ์แต่ละราย พิจารณาจากปัจจัยความเสี่ยงที่กำหนดในประกาศ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเรื่อง แนวทางการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งรายละเอียดปรากฏในแนวทางปฏิบัติในเรื่อง การบริหารและบรรเทาความเสี่ยงของลูกค้า

2. ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ

หลักเกณฑ์การพิจารณา

หากสหกรณ์มีสถานที่ตั้ง สาขา พื้นที่ให้บริการ หรือแหล่งที่มาของรายได้ของสหกรณ์ อยู่ในพื้นที่เชิงภูมิศาสตร์ข้อใดข้อหนึ่งที่อาจทำให้เกิดความเสี่ยงสูง โดยพื้นที่ดังต่อไปนี้ **ให้ถือว่ามีความเสี่ยงสูง**

- พื้นที่หรือเขตท้องที่ที่อยู่ภายใต้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินอันเกี่ยวเนื่องกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

หมายเหตุ พื้นที่ที่อยู่ภายใต้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน อันเกี่ยวเนื่องกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดย ณ วันที่ 17 มีนาคม 2564 พื้นที่ดังกล่าว ได้แก่ เขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส ยกเว้นอำเภอศรีสาคร อำเภอสุไหงโก-ลก และอำเภอสุดิริน จังหวัดยะลา ยกเว้นอำเภอเบตง และจังหวัดปัตตานี ยกเว้นอำเภอไม้แก่น และอำเภอแม่ลาน

- พื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูง ตามประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่องพื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่ต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นและใช้มาตรการตอบโต้ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี และสาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน

- พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินหรือกำหนดจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศ เช่น คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force : FATF) ว่าเป็นพื้นที่หรือประเทศที่ไม่มีมาตรการ หรือไม่มีการใช้หรือประยุกต์ใช้ มาตรฐานสากลด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายอย่างเพียงพอ

- พื้นที่หรือประเทศที่ถูกกีดกัน หรือใช้มาตรการบังคับ หรือห้ามค้าขายระหว่างประเทศโดยองค์การระหว่างประเทศ

- พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่ามีอัตราการทุจริตคอร์รัปชันหรือการประกอบอาชญากรรมร้ายแรงในระดับสูงมาก

- พื้นที่หรือประเทศที่ได้รับการประเมินจากองค์การระหว่างประเทศ หรือองค์กรระหว่างประเทศหรือแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่าเป็นแหล่งสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย แหล่งก่อการร้ายหรือมีองค์กรผู้ก่อการร้ายปฏิบัติการอยู่

ตัวอย่างเช่น

1) กรณีที่ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ มีความเสี่ยงต่ำ
- สหกรณ์ A มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา (ซึ่งสถานประกอบการไม่ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ภายใต้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน) จึงถือว่าสหกรณ์ A มีความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ มีความเสี่ยงต่ำ

2) กรณีที่ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ มีความเสี่ยงสูง
- สหกรณ์ B มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่ อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา (ซึ่งมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ภายใต้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน) จึงถือว่าสหกรณ์ B มีความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ มีความเสี่ยงสูง

3. ปัจจัยความความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการของ สหกรณ์

หลักเกณฑ์การพิจารณา

3.1 ให้ประเมินความเสี่ยงโดยพิจารณาจากลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินสดที่ผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถรองรับได้

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอนหรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นตามมูลค่า ความถี่ ความรวดเร็ว หรือความสะดวก ในการโอนหรือเปลี่ยนมือ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้หรือนำไปใช้ได้ในประเทศ ซึ่งความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นหากผลิตภัณฑ์หรือบริการนั้นสามารถใช้ข้ามประเทศได้

3.2 ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการที่อาจมีความเสี่ยงสูง

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าสูง

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีลักษณะเป็นการรับโอนมูลค่าเงินที่ไม่จำเป็นต้องระบุผู้โอนหรือผู้รับโอน

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีการทำธุรกรรมแบบไม่เปิดเผยชื่อ

ทั้งนี้ สหกรณ์ฯ อาจกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ ดังต่อไปนี้ หากมูลค่าในการทำธุรกรรมตาม (ก) (ข) และ (ค) เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 50,000 บาท ต่อเดือน เป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ

(ก) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น หรือแลกเปลี่ยนเป็นเงินสดหรือถอนหรือคืนเป็นเงินสดได้ในมูลค่าต่ำ

(ข) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่ใช่บริการข้ามประเทศและไม่เกิดมูลค่าในต่างประเทศ หรือเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการข้ามประเทศหรือเกิดมูลค่าในต่างประเทศเฉพาะกรณีที่เป็นการชำระหนี้ หรือค่าสินค้าหรือบริการที่มีมูลค่าต่ำ

(ค) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ไม่สามารถสะสมมูลค่าเงินได้ในจำนวนมาก และไม่สามารถโอนมูลค่าให้แก่ผู้อื่นได้หรือโอนได้ในมูลค่าต่ำ

3.3 ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ ให้พิจารณาธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ในปัจจุบัน

- ธุรกิจของสหกรณ์ พิจารณาลักษณะการทำธุรกรรมของสหกรณ์ว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ใช้เงินสด หรือใช้เงินสด หากมีลักษณะใช้เงินสด **ให้ถือว่ามีความเสี่ยงสูง**

- ช่องทางในการให้บริการ พิจารณาการให้บริการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมแบบไม่พบหน้าลูกค้า (Non-face-to-face) และแบบพบหน้าลูกค้า(face-to-face) หากมีลักษณะไม่พบหน้าลูกค้า (Non-face-to-face) **ให้ถือว่ามีความเสี่ยงสูง**

3.4 ในกรณีที่สหกรณ์มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ รูปแบบใหม่ในการดำเนินธุรกิจหรือช่องทางหรือกลไกใหม่ในการให้บริการ หรือนำเทคโนโลยีใหม่หรือเทคโนโลยีที่กำลังพัฒนามาใช้กับผลิตภัณฑ์และบริการที่มีอยู่เดิมและที่จะมีขึ้นใหม่ สหกรณ์ต้องระบุและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นให้แล้วเสร็จก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ และกำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงที่เหมาะสมโดยให้คำนึงถึงลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม และความซับซ้อนของเทคโนโลยี ทั้งนี้สหกรณ์จะนำผลการระบุและประเมินความเสี่ยงดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรด้วย

ตัวอย่าง ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการ ดังนี้

เกณฑ์ในการกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยง

ค่าคะแนนความเสี่ยงในแต่ละปัจจัยจากความเสี่ยงต่ำสุดไปความเสี่ยงสูงสุด คือ 1 - 4 คะแนน

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ	เกณฑ์การให้คะแนน			
	1	2	3	4
(1) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้	ไม่ใช่เงินสดเลย	ใช้ แต่จำกัดวงเงินไม่สูง	ใช้ แต่มีการกำหนดวงเงินค่อนข้างสูง	ใช้เงินสดได้โดยไม่จำกัดวงเงิน
(2) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอน หรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ และสะสมมูลค่าได้	ไม่ได้	ได้ แต่กำหนดเงื่อนไขยุ่งยากหรือวงเงินไม่สูง	ได้ แต่กำหนดเงื่อนไขหรือวงเงินค่อนข้างสูง	ได้ โดยไม่กำหนดเงื่อนไขหรือวงเงิน
(3) ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้หรือนำไปใช้ได้ในประเทศ	ไม่ได้	ได้ แต่จำกัดวงเงินไม่สูง	ได้ แต่มีการกำหนดวงเงินค่อนข้างสูง	ได้ โดยไม่จำกัดวงเงิน

ค่าคะแนนการประเมินความเสี่ยงโดยรวม

ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงสูง 10 - 12 คะแนน

ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงปานกลาง 6 - 9 คะแนน

ผลิตภัณฑ์/บริการ ความเสี่ยงต่ำ 3 - 5 คะแนน

ผลิตภัณฑ์และบริการ	ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ			คะแนนรวม	ผลการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้น	ความสอดคล้องกับลักษณะผลิตภัณฑ์เสี่ยงสูงตามกฎหมายฯ	ความสอดคล้องกับลักษณะผลิตภัณฑ์เสี่ยงต่ำตามกฎหมายฯ	ผลการประเมินความเสี่ยง
	ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถให้ รับ หรือ เปลี่ยนเป็นเงินสดได้	ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถโอน หรือเปลี่ยนมือให้แก่บุคคลอื่นได้ และสะสมมูลค่าได้	ผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้หรือนำไปใช้ได้ในประเทศ					
บัญชีเงินฝากออมทรัพย์	4	4	4	12	สูง	สอดคล้อง (เงินสดมูลค่าสูง)	ไม่สอดคล้อง	สูง
สินเชื่อ	1	1	1	3	ต่ำ	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้อง	ต่ำ
หุ้น	4	3	1	8	กลาง	ไม่สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	กลาง

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ ผลิตภัณฑ์และบริการของสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีผลิตภัณฑ์และบริการอะไรบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ของแต่ละผลิตภัณฑ์และบริการ

ตัวอย่างเช่น

ผลการประเมินความเสี่ยงด้าน (ML/TPF) เกี่ยวกับธุรกรรมหรือช่องทางในการให้บริการ ดังนี้

ความเสี่ยงเกี่ยวกับธุรกรรม พิจารณาจากลักษณะการทำธุรกรรม

ธุรกรรม	ผลการประเมิน/ระดับความเสี่ยง
1. การทำธุรกรรมที่ไม่ใช่เงินสด (การทำธุรกรรมผ่านบัญชีธนาคารและเช็คหรือแคชเชียร์เช็คของธนาคาร)	ต่ำ
2. การทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด	สูง

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ ธูรกิจของสหกรณ์ พิจารณาจากลักษณะการทำธุรกรรมของสหกรณ์ว่าเป็นการทำธุรกรรมที่ไม่ใช้เงินสด หรือใช้เงินสด หากมีลักษณะใช้เงินสดให้ถือว่ามีความเสี่ยงสูง หากไม่ใช้เงินสดให้ถือว่ามีความเสี่ยงต่ำ

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ ธูรกิจของสหกรณ์ฯ ทำให้ทราบว่า มีธุรกรรมใดบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ให้เหมาะสมในแต่ละธุรกรรมดังกล่าว

ความเสี่ยงเกี่ยวกับช่องทางในการให้บริการ

ช่องทางบริการ	ผลการประเมิน/ระดับความเสี่ยง
1. แบบพบหน้า (การสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือการทำธุรกรรมต้องติดต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ณ สถานที่ประกอบการของสหกรณ์)	ต่ำ
2. แบบไม่พบหน้า (ทำธุรกรรมโดยติดต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์ผ่านช่องทางบริการ เช่น โทรศัพท์, E-mail, LINE, Facebook เป็นต้น)	สูง

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- ช่องทางการให้บริการแบบพบหน้า (face-to-face) คือ ช่องทางการให้บริการผ่านพนักงานของสหกรณ์ ถือว่าเป็นช่องทางบริการที่มีความเสี่ยงต่ำ

- ช่องทางการให้บริการแบบไม่พบหน้า (Non-face-to-face) คือ ช่องทางการให้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการสื่อสารด้วยวิธีอื่นที่ไม่ใช่การพบหน้า เช่น การติดต่อทำธุรกรรมผ่านโทรศัพท์ หรือผ่านแอปพลิเคชัน LINE, Facebook เป็นต้น ถือว่าเป็นช่องทางบริการที่มีความเสี่ยงสูง

สรุป ผลการประเมินความเสี่ยงฯ ช่องทางในการให้บริการของสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีช่องทางในการให้บริการใดบ้างที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงปานกลาง และความเสี่ยงต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการและวิธีการบรรเทาความเสี่ยงฯ ให้เหมาะสมในแต่ละช่องทางในการให้บริการดังกล่าว

4. ผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติ (NRA) ที่สำนักงาน ปปง. จัดทำขึ้น

จากผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายระดับชาติ ปี พ.ศ. 2559 ปรากฏผลการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำที่จะถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงิน เนื่องจากสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่วนใหญ่เป็นการให้สินเชื่อและการออมทรัพย์ในกลุ่มองค์กรหรือชุมชนเดียวกัน ประกอบกับอยู่ในการกำกับดูแลตามกฎหมายและมาตรการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อีกทั้งผลการประเมินความเสี่ยงด้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายก็ไม่ปรากฏข้อมูลว่า สหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนหรือช่องทางที่มีความเสี่ยงในการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

ดังนั้น จากรายงานผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายระดับชาติ จึงพิจารณาว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำที่จะถูกใช้เป็นช่องทางในการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

หมายเหตุ: หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

1) หากมีปรากฏข้อมูลว่าภาคการเงิน ภาคธุรกิจต่างๆ และจุดผ่านแดน เป็นช่องทางที่เผชิญความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติ ให้พิจารณาว่า **มีความเสี่ยงสูง**

2) หากไม่มีปรากฏข้อมูลว่าภาคการเงิน ภาคธุรกิจต่างๆ และจุดผ่านแดน เป็นช่องทางที่เผชิญความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติ ให้พิจารณาว่า **มีความเสี่ยงต่ำ**

5. ผลการระบุและประเมินความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ

กรณีสหกรณ์จะมีการออกออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ และสหกรณ์ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงฯ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติในเรื่องการประเมินและบริหารความเสี่ยงสำหรับผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางการให้บริการแล้ว ให้สหกรณ์นำผลการระบุและประเมินความเสี่ยงฯ ดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรด้วย

ตัวอย่าง สรุปผลการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรในภาพรวม

ปัจจัยที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงฯ	ผลการประเมิน/ ระดับความเสี่ยง
1. ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับลูกค้า	สูง
2. ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับพื้นที่หรือประเทศ	ต่ำ
3. ปัจจัยความเสี่ยงเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือบริการ ธุรกิจหรือช่องทางในการให้บริการ	ปานกลาง
4. ผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงตามรายงานการประเมินความเสี่ยงระดับชาติ (NRA)	ต่ำ
5. ผลการระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ฯ (ถ้ามี)	ต่ำ
สรุปผลประเมินความเสี่ยงฯ ในภาพรวม	ปานกลางค่อนข้างต่ำ

ทั้งนี้ ในการประเมินและบริหารความเสี่ยงในแต่ละครั้ง สหกรณ์ฯ จะใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเพื่อให้ผลการประเมินและบริหารความเสี่ยงมีความถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งหลังจากประเมินความเสี่ยงและบริหารความเสี่ยงแล้ว สหกรณ์ฯ จะกำหนดมาตรการและวิธีการในการบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายหรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง และหากสำนักงาน ป.ง. ร้องขอรายงานการประเมินความเสี่ยงภายในองค์กรของสหกรณ์ สหกรณ์ฯ จะดำเนินการจัดส่งให้สำนักงาน ป.ง. ทันทันที

หมายเหตุ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงภายในองค์กร ได้แก่

- พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 20/1
- กฎกระทรวงการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า พ.ศ. 2563 ข้อ 8 และข้อ 9
- ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการกำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการสำหรับการประเมิน บริหาร และบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงภายในองค์กรของสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16
- ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางในการพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงด้านการฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย หรือการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง
- ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง แนวทางการกำหนดมาตรการในการบริหารและบรรเทาความเสี่ยงด้านการฟอกเงินและการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ การให้บริการใหม่ หรือการใช้เทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการออกผลิตภัณฑ์และบริการ
- ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง พื้นที่หรือประเทศที่มีความเสี่ยงสูงที่ต้องดำเนินการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นและใช้มาตรการตอบโต้
- ประกาศสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรื่อง พื้นที่ที่สำนักงาน ป.ง. พิจารณาให้มีความเสี่ยงสูงด้านการฟอกเงินหรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย